

PIOTR MALICKI

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Radzików

Nowe odmiany roślin rolniczych wyhodowane w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin

Wiosną 2002 roku Dyrektor Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych podjął decyzję o wpisaniu do Rejestru 27 nowych odmian roślin rolniczych wyhodowanych w Spółkach Hodowli Roślin i Zakładach Doświadczalnych IHAR. Charakterystykę nowo zarejestrowanych odmian podajmy na podstawie badań COBORU oraz zaleceń hodowców, koncentrując się na wskazaniu wyróżniających je cech jakościowych i użytkowych. Poniżej prezentujemy najnowsze odmiany zbóż, kukurydzy, ziemniaków, rzepaku, traw i roślin strączkowych.

PSZENICA JARA

Korynta (KOH 1498) — odmiana jakościowa (grupa A) o dobrej zdrowotności wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Kończewice. Rośliny średniej wysokości, odporne na osypywanie ziarna, o przeciętnym terminie dojrzewania. Ziarno duże, szkliste o wysokim stopniu wyrównania, dobrej wymiałości, odporne na porastanie, o dużej zawartości białka i glutenu. Plonuje dobrze w całym kraju, a na wschodzie bardzo dobrze. Przy przeciętnych wymaganiach glebowych jest mało tolerancyjna na zakwaszenie gleby.

JĘCZMIENŃ OZIMY

Bażant (BKH 2198) — odmiana pastewna o przeciętnej mrozoodporności i zdrowotności wyhodowana w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Oddział Bąków. Rośliny wysokie o dużej odporności na wyleganie. Ziarno małe średnio wyrównane o przeciętnej zawartości białka. Plonuje dobrze w południowo-zachodniej części kraju, w pozostałych rejonach przeciętnie. Ma przeciętne wymagania glebowe i średnią tolerancję na zakwaszenie gleby.

ŻYTO OZIME

Rostockie (SMH 1599) — odmiana populacyjna przeznaczona do uprawy na ziarno, o dobrej zdrowotności i zimotrwałości wyhodowana w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie i dużej odporności na porastanie ziarna w kłosie. Ziarno duże, wyrównane o dużej zawartości białka. Plonuje bardzo dobrze

w południowo-wschodnim rejonie kraju, a w pozostałej części Polski dobrze. Ma średnie wymagania glebowe i średnią tolerancję na zakwaszenie gleby.

Stach F₁ (RAH 1598) — odmiana mieszańcowa, o dobrej zimotrwałości i dużej odporności na rdzę hodowli Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, przekazana do Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Rośliny o przeciętnej wysokości i dużej odporności na wyleganie. Ziarno średniej wielkości, dobrze wyrównane, o przeciętnej zawartości białka. Plonuje bardzo dobrze w całym kraju. Jest średnio tolerancyjna na zakwaszenie gleby

PSZENŻYTO OZIME

Pawo (MAH 3399) — odmiana o dużej mrozoodporności i dobrej odporności na rdzę brunatną i septoriozę plew wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Borowo. Rośliny średniej wysokości o małej odporności na wyleganie i średniej odporności na porastanie ziarna w kłosie. Ziarno duże, średnio wyrównane, o dość małej zawartości białka. Plon ziarna bardzo dobry jedynie na południowym wschodzie przeciętny. Odmiana ma średnie wymagania glebowe i średnią tolerancję na zakwaszenie gleby.

Witon (MAH 3299) — odmiana o średniej mrozoodporności i zróżnicowanej zdrowotności; duża odporność na septoriozę plew, małą na rdzę brunatną i fuzariozę kłosów wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Małyszyn. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie i średniej odporności na porastanie ziarna w kłosie. Ziarno małe średnio wyrównane o przeciętnej zawartości białka. Plon ziarna bardzo dobry w całym kraju. Odmiana ma średnie wymagania glebowe i średnią tolerancję na zakwaszenie gleby

OWIES

Polar (STH 4999) — druga krajowa odmiana o nieoplewionym ziarnie, wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o., o dobrej zdrowotności, średniej wysokości roślin, bardzo dużej odporności na wyleganie i średnim terminie dojrzewania. Ziarno w porównaniu do odmiany Akt jest większe, lepiej wyrównane oraz zawiera więcej białka i tłuszczu. Plonuje (po uwzględnieniu ok. 28% łuski) powyżej średniej zarejestrowanych odmian owsa. Posiada przeciętne wymaganie glebowe i jest mniej tolerancyjna na zakwaszenie gleby.

KUKURYDZA

Blask (SMH 12499) — mieszaniec pojedynczy, średnio wczesny (FAO 240-250), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Rośliny dość wysokie o kolbach długich, kształtu stożkowo-cylindrycznego i dużej średnicy. Plon ziarna duży, struktura kolb średnia. Mieszaniec polecany jest do uprawy na ziarno w rejonach południowym i środkowym.

Boruta (SMH 12599) — mieszaniec trójliniowy kiszonkowy o wczesności pośredniej pomiędzy grupą wczesną i średnio wczesną (FAO 230-240), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp.z o.o. Rośliny wysokie o dobrej zdrowotności, długich kolbach dużej średnicy. Plon ogólny suchej masy średni, plon kolb duży, struktura plonu korzystna. Mieszaniec przydatny jest do uprawy na kiszonkę w trudniejszych warunkach termicznych.

Bulat (SMH 11899) — mieszaniec trójliniowy, średnio wczesny (FAO 240), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Rośliny wysokie o dobrej zdrowotności, długich kolbach i dużej średnicy. Plon ziarna dość duży. Mieszaniec polecany jest do uprawy na ziarno w rejonach produkcji ziarnowej.

Junak (SMH 11799) — mieszaniec trójliniowy, wczesny (FAO 210-220), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp.z o.o. Rośliny wysokie o długich kolbach średniej średnicy kształtu stożkowo-cylindrycznego. Podatność na fuzariozy łodyg średnia, na wyleganie mała. W grupie odmian wczesnych plonuje dobrze. Mieszaniec przydatny jest do uprawy na ziarno i CCM w gorszych warunkach termicznych.

Nysa (SMH 12199) — mieszaniec trójliniowy, średnio wczesny (FAO 240-250), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp.z o.o. Rośliny wysokie, o długich kolbach, dużej średnicy i średniej liczbie rzędów ziarna. Mała podatność na fuzariozy, wyleganie i porażenie przez omacnicę prosowiankę. Plonuje dobrze przy średniej strukturze kolb. Mieszaniec polecany jest do uprawy na ziarno i CCM w rejonach uprawy ziarnowej.

Rota (SMH 11599) — mieszaniec trójliniowy, średnio wczesny (FAO 230), wyhodowany w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Rośliny wysokie, o długich kolbach, średniej wielkości i średniej liczbie rzędów ziarna. Mała podatność na wyleganie, głównie i omacnicę prosowiankę. Na tle odmian średnio wczesnych plonuje dobrze. Mieszaniec przydatny jest do uprawy na ziarno w rejonach mniej korzystnych termicznie.

ZIEMNIAK

Felka (BNH 7499) — odmiana bardzo wczesna, plenna, jadalna w typie kulinarnym wszechstronnie użytkowym, wyhodowana w Hodowli Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., Dział Hodowli Bonin. Bulwy dość duże, okrągłoowalne o dużym udziale frakcji handlowej. Miąższ żółty, smak dobry. Przydatna do produkcji frytek i chipsów. Odmiana o dobrej odporności na choroby, zalecana do uprawy w całym kraju.

Korona (ZAH 8299) — odmiana wczesna, jadalna, dobrze plonująca, w typie kulinarnym sałatkowym, wyhodowana w Hodowli Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o. Bulwy bardzo duże okrągłoowalne o bardzo dużym udziale plonu handlowego. Miąższ jasnożółty o dobrym smaku. Odmiana odporna na większość chorób z wyjątkiem zarazy ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

Dorota (BOH 8099) — odmiana wczesna skrobiowa, wyhodowana w Hodowli Ziemniaka Zamarte Sp z o.o., Dział Hodowli w Boninie. Bulwy duże okrągłopodługne o zawartości skrobi 17,5%. Miąższ jasnożółty, smak dość dobry, typ konsumpcyjny ogólnoużytkowy do mączystego. Przydatna do produkcji frytek. Odmiana odporna na choroby wirusowe, podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

Rudawa (SOH 7099) — odmiana skrobiowa, późna, wyhodowana w Hodowli Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o. i Hodowli Roślin Szyldak Sp. z o.o. Bulwy bardzo duże, okrągłoowalne o bardzo dużej zawartości skrobi (22,5%). Miąższ kremowy, smak przeciętny, typ konsumpcyjny bardzo mączysty. Odporność na choroby na poziomie odmian wzorcowych. Przydatna do uprawy w całym kraju.

Gracja (ZAH 8899) — odmiana wczesna jadalna w typie kulinarnym wszechstronnie użytkowym do mączystego, wyhodowana w Hodowli Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o. Bulwy duże okrągłoowalne o dużym udziale w plonie frakcji handlowej, przydatne do produkcji chipsów. Miąższ jasnożółty o dobrym smaku. Odmiana odporna jest na mątwika ziemniaczanego i choroby wirusowe, podatna na porażenie zarazą ziemniaka.

BURAK CUKROWY

Polonez (SMH 399) — diploidalna odmiana buraka cukrowego wyhodowana w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o., hodowla zachowawcza jest prowadzona przez Wielkopolską Hodowlę Buraka Cukrowego Sp. z o.o. w Poznaniu. Rośliny o średnim ulistnieniu, normalnym typie korzenia i przeciętnej podatności na chwościka burakowego. Plon korzeni i cukru na poziomie wzorca, zawartość cukru wyższa od wzorca.

RZEPAK OZIMY

Bosman (BOH 2499) — odmiana populacyjna, podwójnie ulepszona rzepaku ozimego wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Borowo. Rośliny średnio wysokie o dobrej odporności na wyleganie i średniej zdrowotności. Zimotrwałość dobra, na poziomie odmian wzorcowych. Nasiona powyżej średniej wielkości o podwyższonej zawartości tłuszczu. Zawartość białka ogólnego w suchej beztłuszczowej masie powyżej średniej, przy średniej zawartości włókna. Plon nasion i tłuszczu dość duży.

Lubusz (MAH 3798) — mieszaniec złożony podwójnie ulepszony, wczesny, rzepaku ozimego wyhodowany w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Borowo. Rośliny średnio wysokie o dobrej odporności na wyleganie i średniej zdrowotności. Zimotrwałość dobra, na poziomie najlepszych odmian. Nasiona powyżej średniej wielkości o dużej zawartości tłuszczu. Zawartość białka ogólnego w suchej beztłuszczowej masie powyżej wzorca, włókna średnia. Plon nasion i tłuszczu bardzo duży.

Pomorzanin (MAH 4098) — mieszaniec złożony podwójnie ulepszony, wczesny, rzepaku ozimego wyhodowany w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Oddział Małyszyn. Rośliny średnio wysokie o średniej odporności na wyleganie i średniej zdrowotności. Zimotrwałość dobra, na poziomie odmian wzorcowych. Nasiona średniej wielkości o podwyższonej zawartości tłuszczu. Zawartość białka ogólnego w suchej beztłuszczowej masie powyżej wzorca, włókna średnia. Plon nasion i tłuszczu bardzo duży.

BOBIK

Albus (STH 1299) — odmiana bobiku wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o. Rośliny średnio wysokie o tradycyjnym typie wzrostu przydatne do uprawy na

zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, a przed zbiorem małe. Podatność na choroby grzybowe średnie. Nasiona duże, białoszare okrywy i śladowe ilości tanin. Plony nasion i białka ogólnego — średnie. Wymagania glebowe typowe dla bobiku.

FASOLA

Raba (RAH 899) — odmiana fasoli zwykłej karłowej, z przeznaczeniem do uprawy na suche nasiona, wyhodowana w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie. Rośliny średnio wysokie, krzaczaste o białych kwiatach. Nasiona eliptyczne małe o białej okrywie o zawartości białka powyżej przeciętnej. Osadzenie dolnych strąków dość wysokie.

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

Baron (PRH 1599) — odmiana łubinu wąskolistnego wyhodowana w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Oddział Przebędowo. Rośliny o tradycyjnym typie wzrostu i niebieskiej barwie kwiatu. Wyleganie roślin w czasie kwitnienia i przed zbiorem bardzo małe. Odporna na choroby fuzaryjne, brunatną plamistość i antraknozę. Nasiona średniej wielkości o szarej okrywie z białą i brązową ornamentacją, przydatne na paszę. Plony nasion i białka ogólnego bardzo duże. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała, zawartość alkaloidów mała. Odmiana przeznaczona jest do uprawy na glebach kompleksu żyniego bardzo dobrego.

Zeus (PRH 1799) — odmiana łubinu wąskolistnego wyhodowana w Hodowli Roślin Smolice Sp. z o.o. Oddział Przebędowo. Rośliny o tradycyjnym typie wzrostu i różowej barwie kwiatu. Podatność na wyleganie roślin przez cały okres wegetacji bardzo mała. W dużym stopniu odporna na choroby fuzaryjne, brunatną plamistość i antraknozę. Nasiona duże o białej okrywie bez ornamentacji, przydatne na paszę. Plony nasion i białka ogółem bardzo duże. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Odmiana przeznaczona jest do uprawy na glebach kompleksu żyniego bardzo dobrego.

KOSTRZEWA ŁĄKOWA

Justa (BAH 397) — średnio wczesna dobrze zimująca, pastewna odmiana kostrzewy łąkowej wyhodowana w Zakładzie Doświadczalnym Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Bartążku. Rośliny wiosną i po kolejnych koszeniach wykazują bardzo dużą szybkość odrastania, dobrze zagęszczają ruń, są bardzo odporne na choroby grzybowe i bakteryjne. Plony suchej masy bardzo duże, szczególnie duże i stabilne w drugim i trzecim roku użytkowania. Odmiana wyróżnia się plonem energii paszy. Przeznaczona do użytkowania kośnego na łąki oraz na pastwiska.

Szczegółowych informacji o w/w odmianach udzielają:

1. Dział Promocji Postępu Biologicznego IHAR Radzików, 05-870 Błonie,
— tel. (0-22) 725-35-78, 725-36-11, (0-502) 25-78-74, fax. (0-22) 725 47 14, e-mail:
p.malicki@ihar.edu.pl
2. Spółki Hodowli Roślin:
3. Hodowla Roślin Smolice Sp. z o.o., Smolice 146, 63-740 Kobylin
— tel. (0 65) 548 24 20, fax (0 65) 548 10 70, e-mail: hrsmolice@poczta.onet.pl
4. Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o., Strzelce, ul Główna 20, 99-307 Strzelce
tel. (0 24) 356 69 00, fax (0 24) 356 69 02, e-mail: hr-strzelce@post.pl
5. Hodowla Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., Zamarte 33, 89-430 Kamień Krajeński
— tel. (0 52) 388 15 76, fax (0 52) 388 15 74, e-mail: hzz@zamarte.com